

ความผิดทางด้านบัญชีของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย

วสุโชติ พรหมจิรโชติ*

ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ**

พเยาว์ เสงี่ยมวิบูล***

Received : October 6, 2019

Revised : November 6, 2019

Accepted : November 8, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มและทิศทางของวิธีการตกแต่งบัญชีรวมถึงจำนวนและลักษณะการกล่าวโทษในด้านความผิดทางบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ต่อผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมพร้อมกับการวิเคราะห์บทลงโทษ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากเอกสารข่าวของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ระหว่างปี 2552-2561 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มทรัพยากร มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้มีการกระทำความผิดทางด้านการบัญชีมากที่สุด โดยพบว่า การสร้างรายได้เท็จเป็นความผิดทางด้านการบัญชีมากที่สุด

คำสำคัญ : ตกแต่งบัญชี กล่าวโทษ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ผู้รับผิดชอบบทความ : ดร.พเยาว์ เสงี่ยมวิบูล อาจารย์ประจำภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ อีเมล : payear@gmail.com

* ที่ปรึกษากฎหมายอาชญากรรมบริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน

** Ph.D.CPA ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

*** Ph.D.CPA อาจารย์ประจำภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์

ACCOUNTING OFFENSE OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

Wasuchote Promchirachote*

Teerachai Arunruangsirilert**

Payear Sangiumvibool***

Abstract

This research aimed to study trends and directions of window dressing methods including the number and characteristics of accusations by the Securities and Exchange Commission Thailand (SEC) against management of listed companies in each industry. This study observed data from the SEC Thailand between 2009 and 2018. Results showed that Industrial, Property and Construction, and Resources Industries had the most number of listed companies in accounting malpractices. Revenue distortion is the most popular practice in presenting malpractices.

Keywords : Window dressing, Accusation, Securities and Exchange Commission

Corresponding author : Dr. Payear Sangiumvibool, Accounting Faculty, School of Business and Technology, Webster University, E-mail : payear@gmail.com

* Senior Legal Consultant Maybank Kim Eng Securities (Thailand) Plc., Ltd

** PhD, CPA Assistant Professor of Department of Accounting Thammasat Business School, Thammasat University

*** PhD, CPA Accounting Faculty, School of Business and Technology, Webster University

บทนำ

กรณี ศึกษามากมายในปัจจุบันเกี่ยวกับการตกแต่งบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศที่แสดงให้เห็นว่า การตกแต่งบัญชีได้สร้างความเสียหายต่อนักลงทุนเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจมีทั้งกรณีที่ผู้สอบบัญชีเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นหรือไม่มีส่วนในการกระทำดังกล่าว จากเหตุการณ์เหล่านั้นส่งผลให้แนวคิดเกี่ยวกับการตกแต่งบัญชีได้รับการศึกษาอย่างแพร่หลายมากขึ้น มีการพัฒนามาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มข้อจำกัดหรือสร้างอุปสรรคให้แก่บริษัทที่ต้องการตกแต่งบัญชีให้ดำเนินการได้ยากขึ้น นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานของรัฐมาช่วยในการกำกับดูแล ซึ่งคือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ที่เข้ามากำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ และดำเนินการลงโทษหากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

จากสภาพการณ์ในปัจจุบันประกอบกับเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาพบว่า การป้องกันไม่ให้เกิดการตกแต่งบัญชีอย่างสิ้นเชิงนั้นทำได้ยาก เพราะการตีความหรือการตัดสินใจในการบันทึกบัญชียังคงมีความยืดหยุ่นเพื่อให้บริษัทได้มีทางเลือกในการบันทึกบัญชีเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบองค์กรธุรกิจและสภาพการดำเนินงานของตน มาตรฐานรายงานทางการเงินในประเทศไทยใช้เป็นลักษณะหลักการ (principle base) มากกว่ากฎเกณฑ์ (rule base) จึงทำให้บริษัทจำนวนไม่น้อยอาศัยช่องโหว่ของมาตรฐานรายงานทางการเงินในการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีให้เป็นไปตามความต้องการของฝ่ายบริหาร

หน่วยงานกำกับดูแลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการควบคุมพฤติกรรมของบริษัทจดทะเบียนให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนในด้านการคุ้มครองนักลงทุน การทำให้ตลาดทุนมีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้มีการกล่าวโทษบริษัทจดทะเบียนในกรณีต่าง ๆ มากมาย แต่การกล่าวโทษประเด็นที่มีความสำคัญต่อนักลงทุนจะเกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีไม่ถูกต้อง ซึ่งความผิดดังกล่าวนี้ส่งผลให้นักลงทุนในตลาดทุนได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด และก่อให้เกิดการตัดสินใจในการลงทุนที่ไม่ถูกต้อง

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มและทิศทางของวิธีการตกแต่งบัญชีรวมถึงจำนวนและลักษณะการกล่าวโทษในด้านความผิดทางบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ต่อผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมพร้อมกับการวิเคราะห์บทลงโทษ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากเอกสารข่าวของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ระหว่างปี 2552-2561 งานวิจัยนี้ได้รวบรวมแบ่งกลุ่มและวิเคราะห์แนวโน้มหรือความบ่อยของบริษัทจดทะเบียนในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่ตัดสินใจตกแต่งบัญชีในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรมประกอบไปด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประเภทสินค้าอุตสาหกรรม

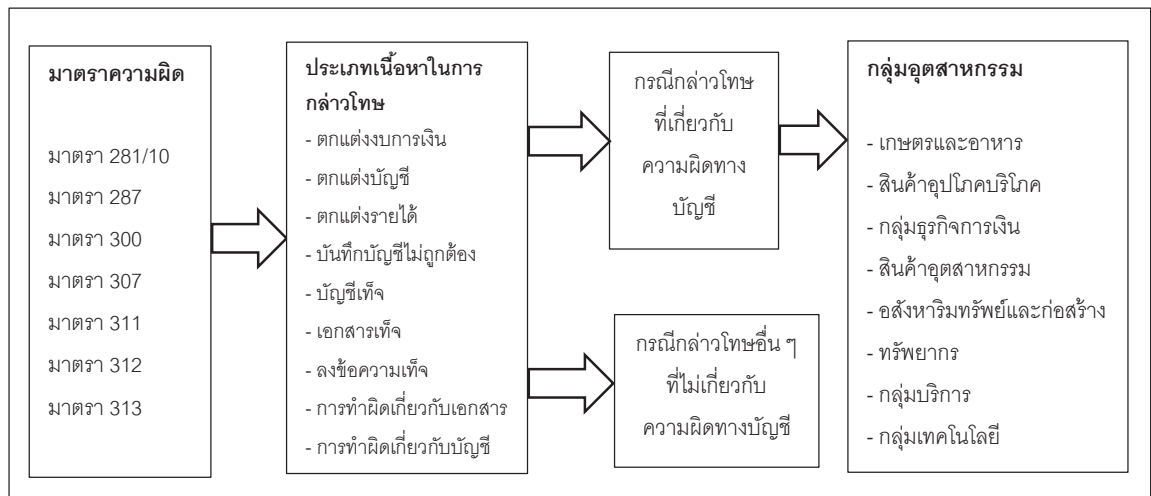
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มทรัพยากร มีการกระทำความผิดทางด้านการบัญชีมากที่สุด โดยเป็นกรณีของการสร้างรายได้เท็จเป็นความผิดทางด้านการบัญชีมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากข่าวที่นำเสนอในฐานข้อมูลบนเว็บไซต์ของ ก.ล.ต. (<https://www.sec.or.th/TH/Pages/SearchNews.aspx>) โดยประชากรที่ใช้ศึกษาคือ บริษัทที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2551-2560 เนื่องจากข่าวที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เคยเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ ก.ล.ต. สามารถค้นคว้าย้อนหลังได้ถึงเพียง พ.ศ. 2551 (ค้นหาจนถึงวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2561) วิธีของการ

สืบค้นข่าวของ ก.ล.ต. จะค้นหาจากช่วงเวลาเป็นรายปี ประกอบกับการกำหนดคำค้นหา

เมื่อได้ข่าวที่คัดกรองมาจากคำค้นหาแล้ว จะดำเนินการคัดกรองโดยข่าวใดที่แสดงในผลของการค้นหาเป็นข่าวเดียวกันจะถือว่า เป็นหนึ่งข่าว หลังจากใช้วิธีการคัดกรองด้วยคำค้นหาแล้ว จะทำการศึกษาข่าวทั้งหมดของ ก.ล.ต. อีกครั้งหนึ่งโดยจะพิจารณาเฉพาะหัวข้อข่าว เพื่อเป็นการตรวจสอบอีกครั้งและเป็นการป้องกันความผิดพลาดของระบบการค้นหาออนไลน์อีกทางหนึ่ง หากพบว่า มีข่าวที่เข้าข่ายว่าเป็นกรณีกล่าวโทษที่เกี่ยวกับความผิดทางบัญชีจะดำเนินการคัดแยกข่าวนั้นออกมาเพื่อศึกษาในภายหลังอีกครั้งว่าเกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย หากพบว่า ข่าวนั้นมีความเกี่ยวข้องจะดำเนินการศึกษาเชิงลึกต่อไป โดยรายละเอียดขอบเขตของงานวิจัยนี้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขอบเขตงานวิจัย

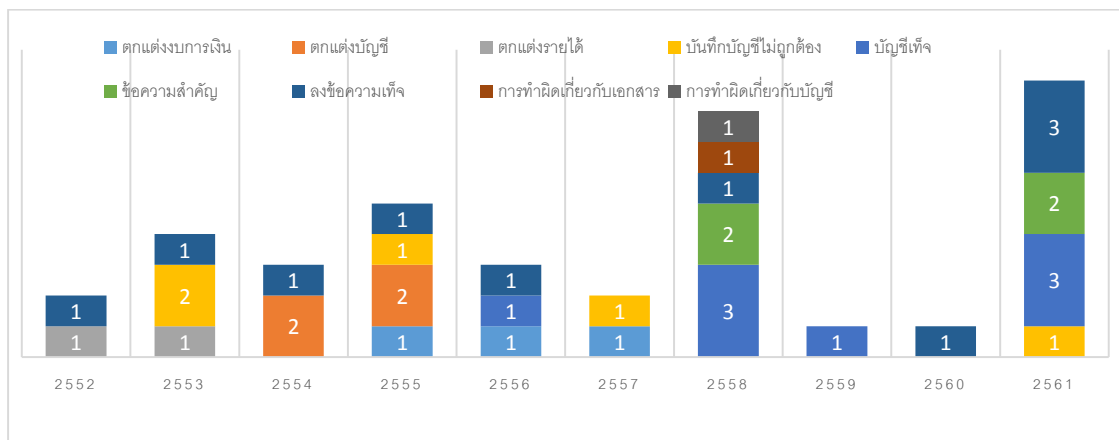
หลังจากรวบรวมข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาแล้ว เป็นการนำข่าวที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา โดยเริ่มจากการแบ่งแยกว่าผู้ถูกกล่าวหาคือ บริษัทใดและอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมใดและนำเสนอในรูปแบบสถิติ และดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาของการกระทำผิดว่าเป็นการตกแต่งบัญชีในรูปแบบใด เช่น เป็นการตกแต่งบัญชีเพื่อทำให้บริษัทรับรู้รายได้มากกว่าความเป็นจริง หรือรับรู้ค่าใช้จ่ายมากกว่าความเป็นจริง รวมถึงวิเคราะห์ว่า บริษัทใช้วิธีใดในการตกแต่งบัญชี เป็นต้น นอกจากนี้หากเป็นกรณีกล่าวโทษที่มีคำพิพากษาของศาลแล้วจะวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อดูแนวโน้มการพิจารณาลงโทษของศาลในอนาคต

การศึกษานี้ดำเนินการสรุปผลการศึกษาในรูปแบบของการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมพร้อมกับลักษณะและวิธีการตกแต่งบัญชีที่นิยมใช้ในกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว โดยนำเสนอเพิ่มเติมในส่วนของการลงโทษที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางด้านบัญชีเพื่อเป็นข้อมูลในการตั้งข้อสังเกตให้รอบด้านมากขึ้น และเป็นการป้องกันปัญหาการตกแต่งงบการเงินต่อไปในอนาคต

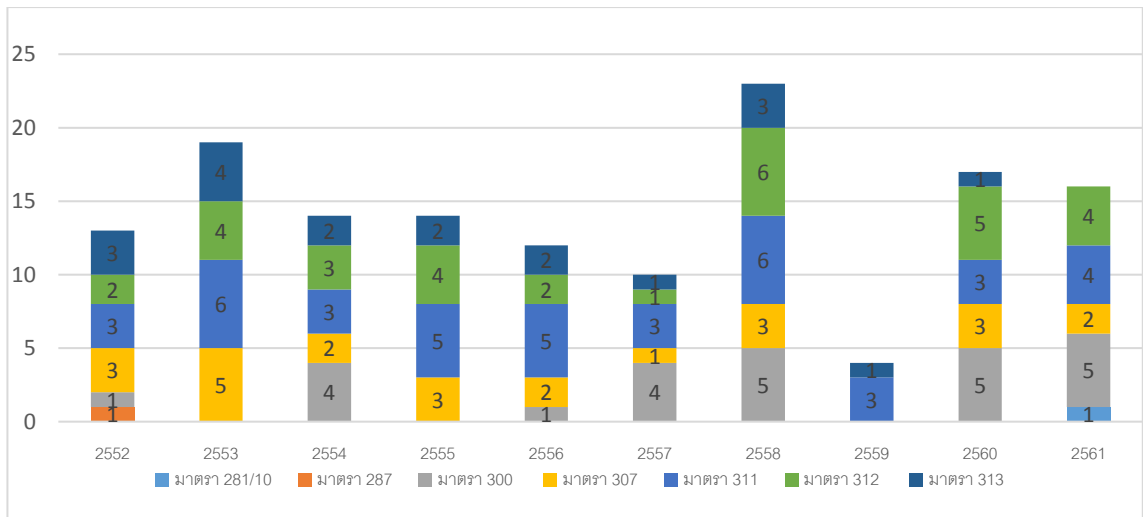
ผลการวิจัย

จากการใช้คำค้นหาในกลุ่มเนื้อหาและการกล่าวโทษเพื่อสืบค้นข่าว ก.ล.ต. ปรากฏว่ามีข่าวทั้งสิ้นจำนวน 42 ข่าว และส่วนคำค้นหาในกลุ่มมาตราความผิดปรากฏว่า มีข่าวทั้งสิ้นจำนวน 144 ข่าว ข้อมูลที่ปรากฏเป็นการสืบค้นจนถึงวันที่ 8 ธันวาคม 2561 โดยรายละเอียดเลขที่ข่าวปรากฏตามภาพที่ 2 และ 3

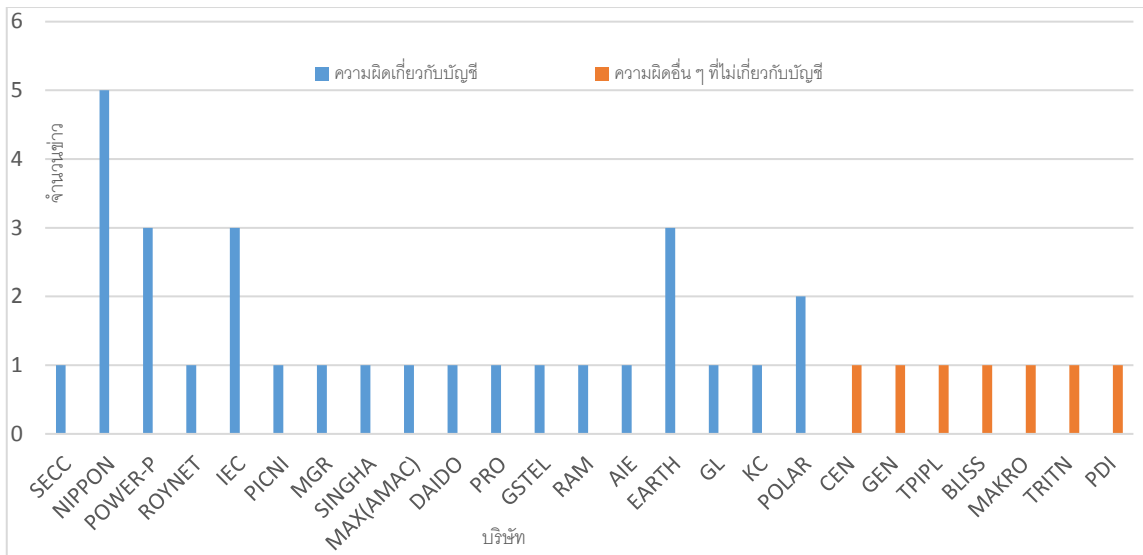
จากผลการค้นหาข่าว ก.ล.ต. ปรากฏว่ามีเลขที่ฉบับข่าว ก.ล.ต. จำนวนมากที่ใช้คำค้นหาต่างกันแต่เลขที่ฉบับข่าวซ้ำกันในปีเดียวกัน จึงคัดกรองเลขที่ฉบับข่าวที่ซ้ำกันออกไปและปรากฏเลขที่ฉบับข่าวที่ไม่ซ้ำกันทั้งหมด 86 ข่าวตามภาพที่ 4 แต่เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งประเด็นความผิดทางด้านบัญชีจึงแยกชื่อย่อหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนที่มีความผิดทางด้านบัญชีและความผิดอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับทางด้านบัญชีออกมาแสดงในตาราง เพราะต้องการแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่เป็นความผิดครอบคลุมทุกกรณี ส่วนข่าวอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับความผิดทางด้านบัญชีหรือความผิดใด ๆ จะไม่ถูกนำมาแสดงและวิเคราะห์

ภาพที่ 2 ผลการค้นหาข่าว ก.ล.ต. ในกลุ่มเนื้อหาและการกล่าวโทษ

ภาพที่ 3 ผลการค้นหาข่าว ก.ล.ต. ในกลุ่มมาตราความผิด

ภาพที่ 4 ข่าว ก.ล.ต. ที่เกี่ยวกับความผิด

ภาพที่ 4 แสดงให้เห็นถึงบริษัทในแต่ละภาคส่วนกลุ่มอุตสาหกรรม โดยจำแนกได้ตามปรากฏในข่าว ก.ล.ต. ย้อนหลังไป 10 ปีคือ ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2552-2561 ว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมใดมีความถี่พบการกระทำความผิดทางด้านการบัญชีมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่า บริษัทเหล่านั้นเพียงจะถูก ก.ล.ต. กล่าวโทษในช่วงระยะเวลาประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งจริงๆ แล้วมีบางบริษัทที่ถูก ก.ล.ต. กล่าวโทษก่อนหน้าระยะเวลาดังกล่าวแต่ยังคงมีข่าวปรากฏอยู่ในช่วงระยะของการศึกษาด้วยนั่นเอง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มทรัพยากร มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกระทำความผิดทางด้านการบัญชีมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มบริการ ในส่วนกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มธุรกิจการเงิน และกลุ่มเทคโนโลยีพบเพียงหนึ่งกรณี และมีเพียงกลุ่มสินค้า

อุปโภคบริโภคเท่านั้น ที่ไม่พบบริษัทกระทำความผิดทางด้านการบัญชี (ตารางที่ 1)

ผลการวิจัยให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี กรณีของ ROYNET เริ่มมีประเด็นกับ ก.ล.ต. ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นของการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด แต่หลังจากนั้นไม่พบการกล่าวโทษในกลุ่มเทคโนโลยีอีก และเมื่อพิจารณาประกอบกับกรณีของ GL ที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่จะมุ่งขยายธุรกิจสู่ตลาดใหม่ ๆ ทั่วโลก โดยใช้โมเดลธุรกิจดิจิทัลไฟแนนซ์แพลตฟอร์ม ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและด้าน FinTech ของประเทศไทยแล้ว จึงอาจสรุปได้ว่า หากประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดในเรื่องใด ย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักลงทุนสนใจลงทุนเพราะคาดหวังในกำไร จึงเป็นช่องให้ผู้บริหารตัดสินใจกระทำความผิดทางด้านการบัญชีเพื่อประโยชน์ของตน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 กลุ่มอุตสาหกรรมและความผิดทางบัญชี

กลุ่มอุตสาหกรรม	ชื่อย่อบริษัทจดทะเบียน	รวม
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	DAIDO	1
สินค้าอุปโภคบริโภค		0
กลุ่มธุรกิจการเงิน	GL	1
สินค้าอุตสาหกรรม	SECC, NIPPON, MAX, GSTEL	4
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	POWER-P, SINGHA, KC, POLAR	4
ทรัพยากร	IEC, PICNI, AIE, EARTH	4
บริการ	MGR, PRO, RAM	3
เทคโนโลยี	ROYNET	1

ในด้านลักษณะความผิดพลาดบัญชีประเภทการสร้างรายได้เท็จหรือการสร้างรายได้สูงเกินจริง เป็นวิธีการที่บริษัทเลือกใช้และก่อให้เกิดความผิดพลาดด้านการบัญชีมากที่สุด ซึ่งอาจแสดงถึงพฤติกรรมที่บริษัทต้องการแสดงผลการดำเนินงานที่ดีและสร้างความ

เชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน นอกจากนี้การแสดงหนี้สินต่ำกว่าความเป็นจริงหรือการไม่บันทึกภาระหนี้สินเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผลประกอบการของบริษัทดีขึ้นได้ จึงมีความถี่ในการกระทำผิดดังกล่าวเป็นอันดับสอง (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ลักษณะความผิดพลาดบัญชี

กลุ่มอุตสาหกรรม	ชื่อย่อบริษัทจดทะเบียน	รวม
สร้างรายได้เท็จ/สร้างรายได้สูงเกินจริง	SECC, POWER-P, PICNI, SINGHA (เชื่อว่า), DAIDO, GL	6
สร้างหนี้เทียม	EARTH, POLAR	2
แสดงหนี้สินต่ำกว่าความเป็นจริง/ไม่บันทึกภาระหนี้สิน	GSTEL, NIPPON, KC	3
แสดงหนี้สินต่ำกว่าความเป็นจริง	AIE	1
ไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	NIPPON, IEC	2
ไม่เปิดเผยข้อเท็จจริง	NIPPON, MGR, RAM	3
รับรู้รายได้เร็วกว่าความเป็นจริง	ROYNET	1
แสดงสินทรัพย์สูงเกินจริง	DAIDO	1
ลงบัญชีเท็จ (รายละเอียดอยู่ระหว่างการตรวจสอบโดย ก.ล.ต.)	MAX, PRO	2

อย่างไรก็ตาม มีกรณีที่น่าสนใจคือการสร้างหนี้เทียมขึ้นให้แก่บริษัท ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ได้ทำให้บริษัทดูดีขึ้น หรือสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนได้มากขึ้น แต่เป็นวิธีการที่เลือกใช้เพื่อกระทำการทุจริตให้เจ้านั้นรายอื่นเสียหายโดยการสร้างหนี้เทียมขึ้นมาในระยะเวลาอันสั้น และหนี้เทียมนั้นสร้างขึ้นเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่เจ้านั้นบางรายเป็นกรณีพิเศษ

ผลการวิจัยพบว่า วิธีการส่วนใหญ่ของ ก.ล.ต. ที่ใช้ในการดำเนินการกรณีพบว่า มีบริษัทกระทำความผิดเกี่ยวกับด้านบัญชีนั้น ทาง ก.ล.ต. จะให้ผู้กระทำความผิดที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ซึ่งเป็นอำนาจที่ ก.ล.ต. สามารถทำได้ก่อนการกล่าวโทษต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษต่อไป จึงสามารถสรุปเบื้องต้นได้ว่า ทุกกรณีที่ ก.ล.ต. ตรวจพบจะนำส่งให้

กรมสอบสวนคดีพิเศษ ในกรณีนี้ที่เรื่องอยู่ในขั้นตอนของกรมสอบสวนคดีพิเศษแล้ว ก.ล.ต. จะคอยทำหน้าที่ตรวจสอบหาพยานหลักฐาน เช่น มีการทำการตรวจสอบพิเศษ (special audit) และขั้นตอนนี้จะเข้าสู่การดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งนี้เพราะ ก.ล.ต. ไม่มีอำนาจลงโทษดังกล่าวได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า บางกรณี

ในช่วงหลังที่ ก.ล.ต. พบว่า มีพฤติกรรมน่าสงสัย และอาจเกี่ยวกับการฟอกเงิน ก.ล.ต. จะกล่าวโทษต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ป.ป.ง.) และมีข้อสังเกตว่า ส่วนใหญ่แล้วเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล ซึ่งมีบางกรณีเท่านั้นที่บริษัทต้องเป็นผู้รับผิดชอบในโทษปรับ เช่น กรณี บริษัท PICNI เป็นต้น (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผลของการกล่าวโทษต่อบริษัทจดทะเบียน

สถานะของบริษัท	ชื่อย่อบริษัทจดทะเบียน	รวม
พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหาร	ทุกกรณี	18
กล่าวโทษต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ	ทุกกรณี	18
กล่าวโทษต่อ ป.ป.ง.	EARTH, KC	2
อายัด	NIPPON	1
ปรับ	NIPPON, POWER-P, ROYNET, IEC, PICNI, MGR, DAIDO, EARTH (มติ ก.ม.พ.)	8
จำคุก	NIPPON, POWER-P, ROYNET, IEC, PICNI, MGR, DAIDO	7

ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่า บริษัทส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดทางด้านบัญชีจะถูกเพิกถอนออกจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในส่วนบริษัทที่ ก.ล.ต. ได้ดำเนินการกล่าวโทษไปแล้วและอยู่ระหว่างการตรวจสอบ จะมีสถานะเป็นบริษัทที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนได้ในกรณีที่ ก.ล.ต. เห็นว่า สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้จะมีสถานะว่า แก้ไขเหตุเพิกถอน ส่วนบริษัทที่

ยังไม่ติดสถานะใด ๆ หรือยังดำเนินกิจการตามปกติ นั้น ไม่อาจสรุปได้ในทันทีว่า จะไม่ถูก ก.ล.ต. เปลี่ยนสถานะของบริษัทในอนาคต ทั้งนี้เพราะบางกรณีเป็นกรณีใหม่และอยู่ในระหว่างการตรวจสอบ นอกจากนี้ยังมีการแสดงสถานะอื่นที่ปรากฏในข้อมูลคือ อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงานซึ่งเป็นขั้นตอนในทางกฎหมาย (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 สถานะของบริษัทภายหลังการถูกกล่าวโทษ

ผลของการกล่าวโทษ	ชื่อย่อบริษัทจดทะเบียน	รวม
ถูกเพิกถอน	SECC, POWER-P, ROYNET, PICNI, MGR, SINGHA	6
เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน	PRO, AIE, EARTH, KC, POLAR	5
แก้ไขเหตุเพิกถอน	IEC, GSTEL	2
ดำเนินกิจการ	NIPPON, MAX, RAM, GL	4
อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน	DAIDO	1

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เห็นว่า ส่วนสำคัญที่สุดคือการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดทางด้านบัญชี โดยอาจดำเนินการได้จากการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในตลาดทุนได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Code; CG Code) (The Securities and Exchange Commission, 2017) รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากตัดสินใจกระทำความผิด นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสามารถสรุปได้อีกว่า โดยส่วนใหญ่บริษัทที่กระทำความผิดทางบัญชีจะถูกเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งหากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุนทั้งหมดตระหนักถึงผลดังกล่าวนี้ อาจทำให้ปริมาณการกระทำความผิดทางด้านบัญชีลดน้อยลง

การศึกษานี้เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการอ้างอิงและศึกษาต่อเพิ่มเติม เนื่องจากได้รวบรวมข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงและมีแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ จึงทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่า ข้อมูลที่ปรากฏไม่ได้ถูกนำเสนออย่างมีอคติ

นอกจากนี้ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอาจนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการศึกษา อ้างอิง และพัฒนาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นไม่ว่า จะเป็นกฎ ประกาศ หรือเกณฑ์ของ ก.ล.ต. ตลอดจนทั้งมาตรฐานรายงานทางการเงินและการบัญชี เพื่อให้เกิดการควบคุมที่เหมาะสมมากขึ้นต่อไปในอนาคต ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคตนั้น ผู้ที่สนใจอาจศึกษาต่อเพิ่มเติมในแง่ของการหาสาเหตุว่า ทำไมกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มทรัพยากร จึงมีจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่การกระทำความผิดทางด้านบัญชีมากที่สุด และอาจศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว อันอาจจะส่งผลหรือเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้บริหารตัดสินใจกระทำความผิดทางด้านบัญชี รวมถึงอาจศึกษาเปรียบเทียบกับกรณีการกล่าวโทษในต่างประเทศเพื่อหาความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของการกล่าวโทษ

References

- Chatiwong, T. (2017). Theories explaining accounting research: from past to future. *Journal of BusinessAdministration*, 6(2), 189-198. Retrieved from http://www.vu.ac.th/apheitvu/journal/v6n2/14_Takan_Chatiwong.pdf. (in Thai)
- Coase, R.H. (1937). The Nature of the firm. *Economica*, 4(16), 386-405.
- Kahneman, D. & Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decisions under risk. *Econometrica*, 47(2), 263-29.
- Krutaboonyong, C. (2013). A changing point of earnings smoothing by fraud. *TPA News*, 17(198), 47-48. Retrieved October 15, 2018, from http://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/69/ContentFile1314.pdf. (in Thai)
- Mulford, C., & Comiskey, E. (1996). *Financial Warnings: Detecting Earning Surprises, Avoiding Business Troubles, Implementing Corrective Strategies*.
- Promsuwan, S. (2017). Characteristics of demography and investment psychology factors affecting decision making of Thai investors in Thai financial festival celebration. *Lampang Rajabhat University Journal*, 6(1), 139-156. (in Thai)
- Srijunpetch, S. (2017). *Forensic accounting*. Bangkok: Thammasat University. (in Thai)
- The Securities and Exchange Commission, Thailand. (2017). *Corporate governance code for listed companies 2017*. Retrieved from https://www.sec.or.th/mpublish/cgcode/cgcode_home.html. (in Thai)
- Williamson, O.E. (1975). The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach. *American Journal of Sociology*, 87(3), 548-577.
- Worachattathan, Y. (2007). *Window Dressing Cannot Escape from the Karma*. Retrieved October 15, 2018, from http://www.set.or.th/sustainable_dev/th/cg/files/doc_seminar/2007/CGCorner55_Nov.pdf. (in Thai)